

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Sahibi

Türkiye Diyanet Vakfı

Yönetim

İSAM, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi

İcadiye Bağlarbaşı caddesi 40 Üsküdar 34662 İstanbul

Tel : (0 216) 474 08 50 Faks : (0 216) 474 08 74 Elektronik posta : isam@isam.org.tr

Basım, Dağıtım ve Pazarlama

Türkiye Diyanet Vakfı Yayın Matbaacılık ve Ticaret İşletmesi

OSTİM Örnek Sanayi Sitesi, 1. cadde, 358. sokak 11 Yenimahalle 06370 Ankara

Tel : (0 312) 354 91 31 Faks : (0 312) 354 91 32 Elektronik posta : tdvyayin@diyanetvakfi.org.tr

© Bütün yayın hakları
Türkiye Diyanet Vakfı'na aittir.

Yazı ve fotoğraflar
kaynak gösterilmeden kullanılamaz.

ISBN 975-389-427-9 (Takım)
978-975-389-566-8 (36. cilt)

TÜRKİYE DİYANET VAKFI

İSLÂM

ANSİKLOPEDİSİ

CİLT 36

SAKAL - SEVM

İstanbul 2009

Başkan

Prof. Dr. M. Âkif AYDIN

Yönetim Kurulu

Prof. Dr. İbrahim Kâfi DÖNMEZ

Prof. Dr. İsmail E. ERÜNSAL

Doç. Dr. Ahmet ÖZEL

Başkan Yardımcıları

Doç. Dr. Ahmet ÖZEL

Doç. Dr. Cengiz KALLEK

Genel Sekreter

Dr. M. Kâmil YAŞAROĞLU

İnceleme Kurulu

Prof. Dr. Bekir TOPALOĞLU (Başkan)
Doç. Dr. Ahmet ÖZEL (Başkan Yardımcısı)
Prof. Dr. Mustafa ÇAĞRICI
Doç. Dr. Cengiz KALLEK
Prof. Dr. Metin YURDAGÜR (Koordinatör)

Araştırmacılar Kurulu

Doç. Dr. Cengiz KALLEK (Başkan)
Prof. Dr. İsmail E. ERÜNSAL
Prof. Dr. Hayreddin KARAMAN
Doç. Dr. Tahsin GÖRGÜN
Doç. Dr. Mustafa SİNANOĞLU
Dr. Salime Leyla GÜRKAN
Dr. Eyyüp Said KAYA

Araştırmacılar

Doç. Dr. Tahsin GÖRGÜN
Doç. Dr. Şükrü ÖZEN
Doç. Dr. Mustafa SİNANOĞLU
Doç. Dr. Aydın TOPALOĞLU
Dr. Casim AVCI
Dr. Ertuğrul BOYNUKALIN
Dr. Mehmet BOYNUKALIN
Dr. Semih CEYHAN
Dr. Vildan S. COŞKUN
Dr. Ali Hakan ÇAVUŞOĞLU
Dr. Enes KABAKCI
Dr. Seyfi KENAN
Dr. Mehmet Suat MERTOĞLU
Dr. Sedat ŞENSOY
Dr. Nuri TINAZ
Dr. Ömer TÜRKER

TEKNİK REDAKSİYON
Prof.Dr. Ahmet TOPALOĞLU

Madde Tesbit ve İç Kontrol
Fuat GÜNEL
Kasım KIRBIYIK

İmlâ
Dr. İsa KAYAALP

Teknik Kontrol
Prof. Dr. Hasan AKSOY
Prof. Dr. A. Azmi BİLGİN

Bibliyografya
İsmail ÖZBİLGİN
Abdülkadir ŞENEL

YAYIN MÜDÜRLÜĞÜ
Ahmet YILMAZ (Müdür)

Sayfa Düzeni
Nedim GÜNEY

Resimleme
Enis KARAKAYA / M.A.
Ahmet AKMAN
Haluk KARGI / M.A.

Çizim
Oğuz KALLEK

İSAM Yayınları
M. Emin ALBAYRAK (Grafik)
Ender BOZTÜRK (Sayfa Düzeni)
Sema DOĞAN (Yayın Takip)

SİPARİŞ ve TAKİP MÜDÜRLÜĞÜ
Sabahattin YENİCE (Müdür)

Ş. Memduh GÜZELER
Levent AKÇALAR
Ahmet Ali TONYALI

Dizgi
Mustafa DURSUN
Süleyman ÖZEL
Yılmaz SAMANCI

Tashih
Hüseyin Hilmi KURTULMUŞ
İnayet BEBEK
Mehmet GÜNYÜZLÜ
Osman SEVİM
Nedret TOPÇU

BİLGİ İŞLEM
Ali ÇETİNGÖZ
Ali Rıza SET
Coşkun YILDIRIMTÜRK

BASIM, DAĞITIM ve PAZARLAMA

TDV Yayın Matbaacılık ve Ticaret İşletmesi
Ömer KARA (İşletme Müdürü)
Ömer HASİPEK (Malî ve İdarî İşler Müdürü)
Önder SANÇAK (Ticaret ve Pazarlama Müdürü)
Nurettin SİĞİNÇ (Yayınlar ve Tesisler Müdürü)
Mahmut SÜLEYMANOĞLU (Satınalma Müdürü)
Yalçın AKTAN (Matbaa Şefi)

KÜTÜPHANE ve
DOKÜMANTASYON MÜDÜRLÜĞÜ

Prof.Dr. İsmail E. ERÜNSAL (Danışman)

Fatih ÇARDAKLI (Müdür)
Recep YILMAZ (Müdür Yardımcısı)
M. Birol ÜLKER (Müdür Yardımcısı)

Teknik Hizmetler

Ali Yücel YÜRÜK
Hüseyin KARAER
Salih SANDAL
Ali SAVRAN
Çetin TÜYLÜ
Mehmet YILMAZ

Okuyucu Hizmetleri

Abdurrahman M. HACİİSMAİLOĞLU
Suat ÇOBAN
Mehmet EĞİLMEZ
Eda YILMAZ

Satın Alma

Cemil Cahit CAN
Ekrem ARSLAN
Hasan DİRİARIN

Sürelî Yayınlar ve Mübâdele

Selahattin ÖZTÜRK
Ş. Bilal ÇAVUŞOĞLU
Abdurrahman KAYA
Fatma SABAH

Dokümantasyon

Cemal TOKSOY

Fotokopi

Şevki BAYKUŞ
Serkan KURU
S. Volkan KURU

Arşiv

Kenan YILDIZ

Cilt Atölyesi

Kasım KARŞIGİL
Hüseyin EKMEKÇİ
Süleyman KAYA

MUHASEBE MÜDÜRLÜĞÜ

Atalay ALPTEKİ (Müdür)
Mehmet ŞEVİK
Metin ALTINOK
Bilal SALMAN
Köksal DAL

PERSONEL ve İDARİ İŞLER MÜDÜRLÜĞÜ

Yakup KAHRAMAN (Müdür)
Halit ÖZÇELİK (Müdür Yardımcısı)
Zuhâl AĞILKAYA
İbrahim AKMANOĞLU
Bayram GÜNEŞ
Musa AKOL
Mustafa KALAYCI

İLİM KURULLARI ÜYELERİ

Prof.Dr. Hasan AKSOY (Türk Dili ve Edebiyatı)	Dr. Ali Hakan ÇAVUŞOĞLU (Fıkıh)	Prof.Dr. M. Yaşar KANDEMİR (Hadis)	Doç.Dr. M. Sait ÖZERVERLİ (Kelâm ve Mezhepler Tarihi)
Prof.Dr. Ömer Faruk AKÜN (Türk Dili ve Edebiyatı)	Prof.Dr. İlyas ÇELEBİ (Kelâm ve Mezhepler Tarihi)	Prof.Dr. Mustafa KARA (Tasavvuf)	Prof.Dr. İskender PALA (Türk Dili ve Edebiyatı)
Prof.Dr. Ali AKYILDIZ (Türk Tarihi ve Medeniyeti)	Y.Doç.Dr. Ahmet Vefa ÇOBANOĞLU (İslâm Sanatları / Mimari)	Enis KARAKAYA (M.A.) (İslâm Sanatları / Mimari)	Dr. Mehmet Ali SARI (Tefsir)
Nurettin ALBAYRAK (Türk Dili ve Edebiyatı)	Prof.Dr. İbrahim Kâfi DÖNMEZ (Fıkıh)	Prof.Dr. Hayreddin KARAMAN (Fıkıh)	Prof.Dr. Muhittin SERİN (İslâm Sanatları / Hat)
Dr. Tayyar ALTIKULAÇ (Tefsir)	Prof.Dr. İsmail DURMUŞ (Arap Dili ve Edebiyatı)	Doç.Dr. Ahmet KAVAS (İslâm Tarihi ve Medeniyeti)	Doç.Dr. Mustafa SİNANOĞLU (Kelâm ve Mezhepler Tarihi)
Doç.Dr. Muhammed ARUÇI (Kelâm ve Mezhepler Tarihi)	Dr. Mehmet EFENDİOĞLU (Hadis)	Dr. Eyyüp Said KAYA (Fıkıh)	Abdülkadir ŞENEL (Hadis)
Prof.Dr. Fahrettin ATAR (Fıkıh)	Prof.Dr. Feridun EMECEN (Türk Tarihi ve Medeniyeti)	Prof.Dr. Mahmut KAYA (İlimler Tarihi, İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)	Dr. Sedat ŞENSOY (Arap Dili ve Edebiyatı)
Dr. Casım AVCI (İslâm Tarihi ve Medeniyeti)	Sargon ERDEM (İslâm Sanatları / Müteferrik)	Dr. İsa KAYAALP (Türk Dili ve Edebiyatı)	Prof.Dr. Recep ŞENTÜRK (İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)
Prof.Dr. Bilal AYBAKAN (Fıkıh)	Prof.Dr. Mehmet ERKAL (Fıkıh)	Dr. Seyfi KENAN (İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)	Dr. Nuri TINAZ (İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)
Prof.Dr. M. Âkif AYDIN (Fıkıh)	Y.Doç.Dr. Muhammed EROĞLU (Tefsir)	Kasım KIRBIYIK (İlimler Tarihi)	Dr. Cengiz TOMAR (İslâm Tarihi ve Medeniyeti)
Prof.Dr. Halis AYHAN (İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)	Prof.Dr. İsmail E. ERÜNSAL (Türk Dili ve Edebiyatı)	Prof.Dr. Ali KÖSE (İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)	Prof.Dr. Ahmet TOPALOĞLU (Türk Dili ve Edebiyatı)
Beşir AYVAZOĞLU (Türk Dili ve Edebiyatı)	Prof.Dr. Semavi EYİCE (İslâm Sanatları / Mimari)	Rıza KURTULUŞ (Fars Dili ve Edebiyatı)	Doç.Dr. Aydın TOPALOĞLU (İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)
Dr. Nihat AZAMAT (Tasavvuf)	Prof.Dr. Mustafa FAYDA (İslâm Tarihi ve Medeniyeti)	Prof.Dr. Günay KUT (Türk Dili ve Edebiyatı)	Prof.Dr. Bekir TOPALOĞLU (Kelâm ve Mezhepler Tarihi)
Prof.Dr. Ali BARDAKOĞLU (Fıkıh)	Doç.Dr. İhsan FAZLIOĞLU (İlimler Tarihi)	Prof.Dr. İlhan KUTLUER (İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)	Prof.Dr. Metin TUNCEL (İslâm Ülkeleri Coğrafyası)
Prof.Dr. Kemal BEYDİLLİ (Türk Tarihi ve Medeniyeti)	Dr. Hilal GÖRGÜN (İslâm Tarihi ve Medeniyeti)	Prof.Dr. Cevdet KÜÇÜK (Türk Tarihi ve Medeniyeti)	Y.Doç.Dr. Zülfikar TÜCCAR (Arap Dili ve Edebiyatı)
Doç.Dr. Mustafa L. BİLGE (İslâm Ülkeleri Coğrafyası)	Doç.Dr. Tahsin GÖRGÜN (Fıkıh, İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)	Doç.Dr. Mustafa Sabri KÜÇÜKAŞCI (İslâm Tarihi ve Medeniyeti)	Dr. Ömer TÜRKER (İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)
Prof.Dr. A. Azmi BİLGİN (Türk Dili ve Edebiyatı)	Prof.Dr. Şinasi GÜNDÜZ (Dinler Tarihi)	Dr. Mehmet Suat MERTOĞLU (Tefsir)	Y.Doç.Dr. İsmail TÜRKOĞLU (Türk Tarihi ve Medeniyeti)
Doç.Dr. Abdülhamit BİRİŞİK (Tefsir)	Fuat GÜNEL (Dinler Tarihi)	Prof.Dr. M. Orhan OKAY (Türk Dili ve Edebiyatı)	Prof.Dr. Abdullah UÇMAN (Türk Dili ve Edebiyatı)
Prof.Dr. İdris BOSTAN (Türk Tarihi ve Medeniyeti)	Dr. Salime Leyla GÜRKAN (Dinler Tarihi)	Prof.Dr. Reşat ÖNGÖREN (Tasavvuf)	Prof.Dr. Süleyman ULUDAĞ (Tasavvuf)
Dr. Ertuğrul BOYNUKALIN (Fıkıh)	Prof.Dr. Yusuf HALAÇOĞLU (Türk Tarihi ve Medeniyeti)	Prof.Dr. Mustafa ÖZ (Kelâm ve Mezhepler Tarihi)	Prof.Dr. Mustafa UZUN (Türk Dili ve Edebiyatı)
Dr. Mehmet BOYNUKALIN (Fıkıh)	Prof.Dr. Ömer Faruk HARMAN (Dinler Tarihi)	Prof.Dr. Abdülkerim ÖZAYDIN (İslâm Tarihi ve Medeniyeti)	Doç.Dr. İlyas ÜZÜM (Kelâm ve Mezhepler Tarihi)
Prof.Dr. Nebi BOZKURT (İslâm Tarihi ve Medeniyeti)	Prof.Dr. İbrahim HATİBOĞLU (Hadis)	Prof.Dr. Abdülkadir ÖZCAN (Türk Tarihi ve Medeniyeti)	Dr. M. Kâmil YAŞAROĞLU (Fıkıh)
Prof.Dr. Ş. Tufan BUZPINAR (Türk Tarihi ve Medeniyeti)	Prof.Dr. Ekmeleddin İHSANOĞLU (İlimler Tarihi)	Prof.Dr. Azmi ÖZCAN (Türk Tarihi ve Medeniyeti, İslâm Tarihi ve Medeniyeti)	Prof.Dr. Yusuf Şevki YAVUZ (Kelâm ve Mezhepler Tarihi)
Dr. Semih CEYHAN (Tasavvuf)	Prof.Dr. Mehmet İPŞİRLİ (Türk Tarihi ve Medeniyeti)	Y.Doç.Dr. Nuri ÖZCAN (İslâm Sanatları / Müsiki)	Prof.Dr. M. Saim YEPREM (Kelâm ve Mezhepler Tarihi)
Dr. Vildan S. COŞKUN (Türk Dili ve Edebiyatı)	Dr. Enes KABAKCI (Türk Tarihi ve Medeniyeti)	Doç.Dr. Tahsin ÖZCAN (Türk Tarihi ve Medeniyeti)	Prof.Dr. İsmail YİĞİT (İslâm Tarihi ve Medeniyeti)
Prof.Dr. Mustafa ÇAÇIRICI (İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)	Dr. Âlim KAHRAMAN (Türk Dili ve Edebiyatı)	Doç.Dr. Ahmet ÖZEL (Fıkıh)	Prof.Dr. Metin YURDAGÜR (Kelâm ve Mezhepler Tarihi)
	Doç.Dr. Cengiz KALLEK (Fıkıh)	Doç.Dr. Şükrü ÖZEN (Fıkıh)	Prof.Dr. Ahmet YÜCEL (Hadis)